

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbiŕke njedželske łopjeno

W Budyschinje

8. meje 1932

Bauzen

Njedžela Graudi.

Zap. štutki 1, 15—26.

Graudi, Knježe, kłyšć mój kłóš, hdyž ja wołam, po tym pialmiskim kłowje ma naša njedžela kwoje mjeno hižom wot stareho čaža jem. Graudi, i tym budžemy hišće ras, kaž tydženja i njedželskim mjenom Rogate, nuts wjedzeni do raja modlitwy. Modlitwa ma jenož tam smyžł, hdyž so wobroczi na teho, kiž ma wolu, ju kłyšćec a ma móz, ju wu kłyšćec. Tehodla móže so jenož hyc jedyn móžny, ke kotremuž móžemy so modlic. Njeje sa naš žane prašćenje, so móže to hyc jenož wschomóžny Bóh. To je tón Bóh, na kotrehož myšlimy, hdyž kłyšćimy: „Wasche pak tež wlošy na kłowje šu wschitke rachnowane“. A šažo tam: „A wschaf tež niž jedyn wrobl njepanje na semju bjes wascheho Wótza.“ A modlitwie njekłuscha jenož tón, kiž ju kłyšći, ale tež tón, kiž ju wu kłyšći. Tu pak šhonimy, so je tych wjele, kiž njedadža so wjazny modlic, dokelž praja, so Bóh njeje jich modlitwy wu kłyšćaf. Šacž nima tajke mēnjenje pšicizinu w tym, so čłowjekoj wošćnje modlitwy wopacžnje rosumja? Trjebamy jenož po kšacž na šmjertne padny, hdyž šmjercž žada i tuteho žiwjenja čłowjekow w najlěpšich lětach. Tam je so wěćže hušto tež naležnje modliło wo šdzerženje žiwjenja, a Bóh njeje tajke modlitwy wu kłyšćaf. Ale mamy dha potom prawo, prajicž, so modlitwy wjazny njejknu nusne? Njesabudžemy, so je wasćnje našeho Boha wasćnje praweho Wótza, kiž derje wě, šhto ma nam dopjelnic a kiž wě w kwojej mudrošći, hdyž je nam wužitne, so mamy hič pod kšic a pšes domachpitanje? Čhžemy tola na kónž kóždeje modlitwy šajecž 3. próštwu: „Twoja wola so štań.“ Napo kšled dawa wón nam tola tak, so dnyrbimy kšwalicž, kať wón wschitko derje won wuwjedže. Dženža pak čhžemy jeho prošć, so by tež naš šajik do žohnowanja šwjatkow, na kotrež so ho-

tujemy, so bychmy w mozy Eswjateho Ducha kwoje žiwjenje tak wužiwali, so móhli škóncžnje kónowani hyc i tym, šhtož wěćžnje traje. Tutón Duch Boži wuhotuj naž i prawym rosumjenjom našeho kłowa, so by to šame nam wužitne bylo sa naše žiwjenje. Prajmy:

Duch Boži je, kiž čžini naž kšmanych a móžnych do Knjesoweje kšlužby.

To, wo čžimž w našim tekšće Pětr rěčži, je šobu to najšrudnišće w štawišnach Jesužowych, so běšće tón, kiž Jesuža pšcheradži a jeho pšchepoda do rukow jeho njepšcheczelow, i licžby tych mužow, kotrež běšće tón Knjes šej wušwolik sa kwojich wučžomnikow, so bychu po jeho do njebies špicžu jeho wučžbu pšhipowjedali a jeho kraleštwu twarili. Ešćšćimy tu, kajki je byl Judašchowy kónž, kiž po pšnacžu kwojeho hrěcha njenamakašće pucž wróczo k temu, kiž pošutneho hrěšćnika wróczo nještorcži. W kwojim štyšćnym šadwělowanju dže wón, wrócziwšći šarisejšćim došate pjenješ a wobwješny so, a je drje jako přeni kwoj row namakať na křawaney roli Šateldama, kotraž bu kupjena sa te 30 kšlěborniki. Pjenješna lubošć bě šajala Judašchowu wutrobu a je jeho džělka wot Jesuža.

S teho móžemy a čžemy wu kšć sa naž kšmanych. Wěrošć Knjesoweho kłowa: „Wny njemóžecže Bohu kšlužicž a mamnonej“ šjewi so tež w našim čžažu. Wono je jene i najšrudnišćich našhonjenjom, kotrež dnyrbimy pšchego šažo čžinicž, so budža čłowjekoj ložny kšlužobnižny mamona, hdyž budža žohnowani se kšwětnym kšbłom. Wěćže, njeje tak, kaž by kóždy bohatty byl pšchecžiwnik Jesuža. Tajkich bohatty je došć, kiž wjedža kwoje kšbła wužiwacž k lěpšćemu kwojich šobucžłowjekow, kiž šu w nušy, a čžinja to, dokelž šteja we lubošći k Jesužej. A tola woštanje wobštejo Knjesowe kšutne kłowo, so je lóžšćo, so kšamjel pšes jehline wucho pšchecž dže, hdyž-li so bohatty do Božeho kraleštwu pšchindže. Wulki

je strach, so tón, kiž widži roščj žwoje samóženje, budže wob-
tnježenj wot myśle, kak by jo přichezo bóle přichiporjał, a hušto
budže tajki cłowjeť wabjenj a cžehnjenj do lóšhta žwěta.
To pať so njejnjeke i tym, šhtož Jesuť wučži. Přihladow
mamj doščj tajkich, kiž so bóle a bóle šhubichu přecj wot
Knjesa, wot Božich službow, wot žwjateho wotkasanja, cžim
škladnišche a lóžšche bu jich hošpodaršče žiwjenje. Judašč
Šchariott je nam i naštróžazym přihladom, kak dalošo móže
přichincj i cłowjekom, kiž stejěšche žyle blisko pola Knjesa a je
šo tola dať cžahnyčj na pucj hrěcha.

Alle Jesuť dže něščto druhe; a kaž wón přichi wuřwolenju
žwojich wučomnikow k nim praji: „Pójcze ja mnu,“ tak wa-
bi wón tež tebe na žwój pucj. A njeje žadny mjes nami
cłowjekami, kotrehož njeby dženj trjebacj w žwojim wob-
ščěnym džělu, w žwojich wulkich žnjach. Wščudžom ma
měštna, na kotrychj je džěla doščj, džěla na našich dušach,
džěla w našich domach a žwójbach, na našich žobucžlowje-
čach tu nutščach a wonščach w póhanštwje. Alle wiščak, hdnj
to dženj, dha dyrbimj štačj na Jesuťowej štronje, dha dyr-
bimj šo dacj wječj wot jeho žłowa, dha dyrbimj žwoje wu-
troby cžinicj ja wobnydenje jeho žwjateho Ducha. Žow we
naščim tekščje šetkamj šo i tajkimi mužemi, kiž šu jahorjeni
ja nadawč, kotryž je Jesuť na nich položil. Š tajkej žwjatej
šhutnoščju štaraja šo wo to, šo by wuprosnjene japoščtoščte
měštno šašo wobščadžene bylo i mužom, kiž je šhmanj a hoto-
we k tutemu šaštojnstwje. Kak šu šo tucj jednacj ščinili
w tutych šjoch lětach, w kotrychj šu hromadže byli i Knjesom,
žyle hinajšchi cłowjekoj, hacj šu přjedn byli. Woni šteja
žyle pod šacjšččjom teho, šhtož je Jesuť na dnju žwojeho
do njebej špicja k nim rěčjał. A wěmj, kak šu po tutym
pucju wulke wězy došonjeli, wošebje hdnj běchu došali žwja-
teho žwjatčowneho Ducha.

Kak šteji nětko i nami, a kak šteji wošebje i tobu, šhtož-
kulj tež šu? To je najnušnišche a najšhutnišche praščenje,
kak štejišč k Jesuťej a k jeho žłowu. Žow njeje žane šhowa-
nje móžno, a šhtož dže tu roščudženje wotpoščacj, tón šměje
i toho šam najwjetšču šchodu. Tuž šapocj i pruhowanjom
hnydom a hiščče dženja a njewotštorčj tajke pruhowanje
na, kaž měnišč, škladnišč cžaš. Štejišč woprawdže w Du-
chu twojeho Knjesa Jesom Khrjšta?

Hdnj knježi w tebi hiščče šebicžnoščj, tuta šebicžnoščj,
kotraž wiščo měri jenož po tym, šhto budže tebi ja to, šhtož
cžinišč na twojim žobucžlowjeku, dha hiščče nještejišč we
tajkim Duchu. — Hdnj mašč w žwojim domje nana abo ma-
čej abo nikoho druheho, ja kotrehož mašč šo štaracj, doščl
šu šłabi a štari a nimaju wjazj mōž do džěla, a hdnj jim ža-
neho dobreho žłowčka njepopščejěšč, hdnj jim jich wobčež-
noščj přhes njelube waščnje hiščče cžejšche cžinišč, dha ni-
mašč tajkeho Ducha. — Hdnj šu hotown, šo na žwojeho žo-
bucžlowjeka přichlōdžecj, ške wo nim rěčecj, ja jeho šhribje-
tom njewěroščj wo nim rěčecj, dha nimašč tajkeho Ducha
Jesuťowego. — Hdnj štejišč žwojemu bližchemu ja jeho do-
mom a žiwijš šo i njeprawym kubłom, hdnj mašč wješele na
tym, jemu ške cžinicj, dha šo hiščče nejššj dať šapščimnyčj
wot teho Knjesa. — Hdnj mandželšj nejššj hromadže žiwi
w prawej šhešččjianskej lubošči, hdnj šu štaršchi žwojim
džěčjom pohorščenje a naštorč k štemu še žwojim šadžerže-
njom, hdnj šabudža džěči na cžeščj, kotruž šu žwojim štar-
ščim winojte, hdnj w domjazym šienocženštwje pobrachuje
na tej myšli, kotraž pyta to lěpšche dušche, tam njeje Jesuť
Khrjštuť wjednif.

Alle tam je a škutkuje Duch Boži, hdnj šteja cłowjekoj
w tej lubošči, kotraž bližcheho lubuje, jako šebje šameho a
kotraž Boha lubuje wiščšche wiščeho. Hdnj je tajka luboščj,
tam namata šo wiščo druhe šamo wot šo; přchetož luboščj
wučžini šhešččjiana. Tajki cłowjeť je pať potom tež šhma-
ny a hotown do Knjesoweho džěla w jeho wulkich žnjach. Ša
toho nejššj woporn přhecžežte, a tajki ma tež cžaš k nadaw-
čam, kotrež jemu tón Knjes dawa.

Mōžejš wot šo prajicj, šo šu tajki cłowjeť, šo šu šhe-
šččjiana? A doščl drje nam kōždemu hiščče to a tamne po-
brachuje na tajkim došonjazym šhešččjianskim štejišččju,
dha prožymj hižom dženja, šo přchihotujo na bliske žwjatki,
i žylej wutrobu: Štwor we mni Božo, cžistu wutrobu a dať
mi noweho wěšeho Ducha. Šamjeň.

Psalm 106, 3.

Šhto móže te wulke škutki Knjesa wurěčecj a wiščitku
jeho šhwalbu wupowědacj?

Šłōš: To džělo, Jesu, twoje je.

Bōh džělo cžešne žohnuje
We žwojej dobročje,
Bōh takle naž wiščěch lubuje,
Wiščak wón naž štworil je!
Bōh wiščitko w žwojej možj ma,
Naž žiwi, šđerži, šastara!
Nam Wumōžnika daril je,
Šo mēli wěčžne žiwjenje
We Jesuťu, přhes jeho šaščlužbu!

Nam, Knježe Jesu, přchinješč šu
To šwětko i wěčžnoščje.
Bjes šwětko we cžmi błudžimj,
Bjes wěry, luboščje.
Budj ty nam štajnje pomozny,
Šo k cžeščči Božej džělamj,
Kaž doščo šłōnzo šwěčži nam —
Džen minje šo, nōž přchindže k nam.
Bōh prawu mšdu da wječžor kōždemu!

Ty i hnady dašč džēn doščja
Wiščem prawym šěđerjam,
Mōž twoja cžečje polōža
Tu šchizenoščerjam. —
Šwōj šchiz tak cžežki na šo wša. —
Přhes džělo, cžežte cžerpjenja
Ššj naž ššj i Bohom wujednał,
Ššj žahadł, mōž šmjercži wša;
Našč Šbōžnik šu, budj wěčžnje šhwaleny!

Ty šu našch troščt, mēr, nadžija
Wiščē našche žiwe dny!
Ššj pomoz našcha šhowanka
Hdnj w nušč, w štrašche šmy!
Šso Lebje wječ'li wutroba,
Ššj dať nam krašne šlubjenja!
Budj, wōštan i nami wiščitkami,
Hdnj přchindže cžaš, naž k šebi wšmi,
Nam pomhaj Ty do wěčžnej domišny.

We njebejčach nam domišna
Je i hnady Twojeje.
Tam Twoja šyła wěryja
Ka wěčžne šbōžna je!

Se wšchitkich ludow pšchitkha dža
 Wšcho k Tebi, žórko žiwjenja!
 Wšcho do rukow je Wótz Cži dať,
 Stutk wumóženja frónowať!
 Budž křwalba Cži nětk w cžažu
 We wěcžnojczi!

J. W.

Lipščanſke Miſionſtwo

proſny wiſchěch ſwojich pšchecželow a proſny dozſta wiſchěch wo-
 řadnych wo pomoz, wo darj, haj wo wopory.

Boła njeho je runje nawopať hacž hewať w kraju a na
 řwěcže: Džěla wjele a maľo džělaczerjow! To dyrbjeli my řo
 tola wjeřelicz, řo to tať je nětkole, hdyž je wiſchudžom jich telko,
 řiž džěla nimaja! Řižo tohodla chzemy dawacz řwoje dary. A
 potom tola pšchede wiſchěm tohodla, dořelž chzemy byc mjes tymi,
 řiž řu řobu na džěle w Řnje řowej winizy mjes tymi, řotřiž řu
 pořkušni jeho pšchitkaſni: „Džicže a řežicže řa mojih wucžom-
 niťow wiſchitkich cžlowjeťow.“

Tohodla je Lipščanſke Miſionſtwo naležnje prořbto wo
 darniwořež pšchi řollecže, řotraž je řo njedželu Rogate abo
 Bože řpicže řběraťa abo řo džęřa řběra. A tohodla řo wono
 dale nadžija, řo pšchecželojo Řnjeweho miſionſtwa teř hewať
 ř darani a ř woporami jeho řkutkowanjju na pomoz pšchińdu.

Wiſchě dary a wopory řo njech wotedařa wofadnemu řa-
 rarjeř, řotrež je dale wobřtara.

A ř darani a ř woporami řo njech jednocža modlitwy řa
 Řnjewowu řyrřej wonřach w miſionſtwe řaž domach w kraju,
 řo by dobywala a řo by teř nabywala wjař a wjař řwěrných,
 wěrných, darniwných. —

Ř tomu dodanny něřhto, řchtož řamo wot řo nař wabi,
 pódla bycž:

Miſionar Müller ř Lipščanſkeho Miſionſtwa bě řo dyr-
 bjať ř miſionſkeho pola domojwřócžicž řaž mnořy druřy něńřžy
 miſionarojo teř. Wón pšchewja tu řařřtowo. Ğaczrunje hižo 63
 řet řtary, řořřudži řo tola, řwoje řařřtowo wopuřchcžicž a řařo
 do daloreje Afriki do miſionſkeho džěla hičž, jaťo bu wonřach
 džěla wjařy a wjařy a cžornuchojo řebi miſionarow řadachu.
 Wón wujědže do Řańřheje Afriki a je tam něť řařo řwoju
 řtary miſionſku řtaziju Ğadřřhame pšchewjať.

To bě radořež tam w Ğadřřhame a řplej dalorej wořoli-
 nje, jaťo tam miſionar Müller dónđže. 5000 cžornuchow jeho
 witařche. Ğřwřatocžna Boža řřuřřba, na řotreřž řo tuta hobreřka
 cžřjoda luda wobđželi, bě tať hnuřařa, řo teř Ğuropecženjo, řotřiž
 řu řobuřřwecžachu, njehnučži njewořřachu. Ğaťo miſionar
 Müller 1893 do tuteje řrajiny pšchińđže, řnjeřeřche tam cžěmne
 pohanřtowo. A něť! Ğedyn pšchi druřim tam ředžachu. Tať
 wulla bě řřta, řo bě řědy pšchewidžecž. A muřřžy a řonřke to
 běchu a řtawj se wiſchěch řwofřow a řplahow. A nutřnje po-
 řřuchachu řřlowam miſionara.

Řařki to pšchewřót řa cžař jeneho cžlowjeřkeho žiwjenja!

Ğařonamařany parađis.

(Wořracžowanje.)

Řo tym nařkadžechu wós poľny wuťopanny řěrnow. Řo-
 wať pšchiprawi na nim měřřno řa džěda, a řnjew wucžet řadži
 Ğluřřku a dwe maľej holecžy mjes měchi tať, řo njemóřachu
 dele padnřcž.

„Něťo dyrřimj řo hinať řřadowacz“, řřekny řnjew wu-
 cžet. „Přchetož my řo wřócžimj ř wojńřkim dohřcžom.“

Do toho bě řo džěd hiřchcže modlit, a džěcži běchu wje-
 cžorny řěřluřř řařřewale, řotřřž, podpřerany ř muřřřimi hřo-
 řami, řo tať rořnjekny a rořlehny pšches polo.

Něťo džěchu hólřy ř řnjewom wucžerjom pšched wořom,
 hólřy řa wořom a řnjew hajniť ř řnjewom řowarjom pódla wo-
 řa. Ğ taťkej cžěřcžu pšchińđžechu džědowe řěrnj domoj. Dořho
 hiřchcže wo tym ludžo wo wřř pomědachu a, dořřwřa-li tute
 džěcži wřřřoreje řtarobř, budža řwojim wonřkam pomědacž,
 řaťkeho řu měľe řnjewa wucžerja a řať řu ř nim na džědowym
 polu řopaľe řěrnj a řať dobre řu byľe tam pjećřene řěrnj.
 Řó. A teř na to budu řpominacz, řať pěřnje řo řim džěd je
 džakowať a prařř: „Wř řcže chzřke mi řtaremu, řřabemu cžlo-
 wjeľej pomhacz a mojim řřrotřkam. Ğľe, džěcži, wř budžecže
 widžecž, Řnjew Ğeřřř to tať wořřnje, jaťo byřchcže tutu ľubořcž
 řemu wopokařale! A njebjeřři Wótz, řiž ma řara ľubo
 řwojeho jenicžkeho narodženeho řřma, wam to njěřabudže!“

„Ğdyž budžecže doma a w řchuli pořkušřni a hdyž Boř
 řón Řnjew nam da žiwjenje a dobre wjedro“, řřekny řnjew
 hajniť, „chzemy pola nař w hōřach řwřecžicž řřany řeřormazi-
 řři řwředžeň. Řnjew wucžet pšchiwjedže wiſchě řwoje džěcži,
 a džěda řebi tam domjeřemj, řo by njepobřachowať!“

„Ğj, to bě nadžija! Džěcži měřachu něřřhto, na cžōž mó-
 řachu řo dwe njedželi dořho wjeřelicz.“

Ğaťo řo řowar Ğabol tutōn wřecžor domoj wřócži, na-
 maľa wiſchitko „ř nořami hōřje“ — řaž Ğřřowať prařř. —
 Přchetož wot Ğubiťoweje bě pomjeřcž dořřka, řo je řej jeje bo-
 lařa noha řřľe řřřřbu wupowjedžřka. Wona bě na dworje
 padřa, a woni řu řu dyrbjeli nuts donjeřcž. Ğjeřawořřa ničžo
 hacž řo řo řtara Ğabolowa na pucž nařřaji a džěřche řhōřu a
 hōřpodařřtowo wobřtaracz. Ğľoda řowarjowa dře řo řej řa
 to pořřicži, ale: „Ğřřto teř to Ğř wo tym rořřumiřř!“ řabōřka
 pšchichodna macž na řju. „Wobřtarajcže řo tu řaž řamōřecže!
 Ğa dyrřju hičž!“ Ğólř řařřchcže do wořřcžka a hōřpodař řam
 wotwjeřř macž. Ğaťo řo wřócži, pōřřka wona ř nim teř dwe-
 najmjeřřchej džěřcži, řchřřřřľetnu Ğariřřku a řchěřcžľetneho
 Ğmřiřřka.

„To je tam Bože dopuřřcženje!“ řřekny ř řonje. „Ma-
 cžerřka njebudže wjedžecž řchto přjedř. Ğmřiřřko řřľřřa do
 řchule; w ř. pať njew hiřchcže pšchewo řadn wucžet.“

„To řř prawje cžiniť, Ğchimanje!“ pšchihľōřowařřche řo-
 warjowa. „Ğř budžemj wiſchāť řebi ř džěcžimi řadu wje-
 džecž!“

Wona řmēřowa wupřakanej džěřcži ř pjećřenym a pořřara
 řo řa řeu ľěhwo. Ğólř řaž hōľřa běřřřtaj řo řara pšched wōw-
 řu bořaľej; wonej běřřřtej rad ř wujom Ğchimanom řchľej;
 cžeta Ğudřa njěřdařche řo řimaj řřa hōřcž. Ğa druři džěň
 běřřřtej hižo řaž domach. Wjeľe wiſchāť ř tomu teř řeu maľny
 bratřř Ğaniřřko pšchinořřhowařřche.

Ğsobotu řěřřachu řo ř džědowymaj džěřcžomaj a njedželu
 řo Ğndřiřřko ř Ğmřiřřkom řřowařřři, a pōńđželu džěřřřtaj
 hřomadže do řchule. Řnjew wucžet řadži řeu do jeneje řawři.
 Ğľuřřka ř Ğariřřku a ř Ğaniřřkom hřajachu pola džěda.
 Ğžetřa bě řim wot Ğaboleř řřľu řopřřu wiſchelaľkeho řobu daťa:
 řřlowři, worjedi, řřľěb, a bě džěcžom radžřka, řo byřhu „hōřcži-
 nu“ hřaľe. Džěd řim worjedi rořřwřařřche, teř běľeřche; běchu
 hiřchcže cžerřřwe; wōń da řo džěcžom teř na hōřcžinu pšchewřo-
 řřcž. Ğaj teř Ğahřaj dyrřjeřche pšchicž.

Ğ tutym dnjom nařř řa Ğľuřřku dořři řřad pěřřnyř
 dnjom; njebě džě wona hiřchcže řanu řowařřřku namaľala.
 Ğžeta bě řimaj ř hēřmanřa pšchicžekřa dwe řřanřy ř wobľicžom
 cžerřwjenym řaž řōřa a ř wōcžřřomaj řaž njěřapomničřka; —
 řřľe wěřcže njew tajřř pěřřnyř wjařy byľo na řwěcže. —

Hólzomaj pšchinjeŝny dwě trubje. Sdnŝ bėŝhtaj hólzaj popo-
dnju ŝwoje ŝhulŝte wėzn pola dŝėda iŝčinilej, — wonaj pšchin-
dŝeŝhtaj je ŝhule pŝhezo do hėtki, — bėŝeŝhtaj t Sabolezom.
Tam mējachu dŝe te rjane pŝncŝatka, kotreŝ bė mała Dorka ja
ŝhpicŝka poŝticŝila. Runjeŝ mējachu pŝncŝki wjele wuŝtacŝ,
— hólzaj dŝznŝhtaj wot nich teŝ tajlich kumŝhtow kaŝ je
ŝhpicŝk mőŝeŝhe, — lubowaŝhtaj tola ŝwojeju knjeŝow jara.

Nėkotre dny ŝedŝachu tam wbohulŝke wiŝe tŝi naboiane,
prucŝik mjeis pazłomaj, papjerjanu mėzu na hłowje a tłó-
cŝachu ŝo do hromadki. Ale tať bórŝy hacŝ hólzaj ŝapocŝny-
ŝhtaj trubicŝ, dachu ŝo do ŝhcŝowłanja. Nėkotry ras ŝawoła
łowarjeŝ wuj na nich: „Pŝheŝtańcŝe tola, wny banda! Cŝło-
wjeť dŝe ani ŝwojeho ŝłowa njeŝlyŝi!“ A pŝchi tym praŝny
ŝe ŝwojim hamorom abo ŝe ŝwojim ŝchudom, zŝle kaŝ mē-
jeŝhe ŝhto w ruzny. To ŝkutłowaŝhe na wiŝe ŝtawy maŝeje
bandy tať, ŝo pŝncŝki roŝcŝekachu do macŝernejje hėtn, ŝo leh-
nychu a jenoŝ hłówcŝku t tołŝtym woblicŝom t dŝėrn tŝkachu.
Hólzny bėŝachu do kólnje, nałbėrachu drjewa a donjeŝechu jo
cŝecŝi do kuchiny. Ale ja ŝhwilu bėchu hiŝo ŝaŝo wonkach a
ŝmrich mējeŝhe nėkaŝku nowu hru wumnyŝlenu.

Cŝeta ŝudka powėdaŝhe, ŝo ŝo njeje hiŝcŝe ŝenje telko
wuŝmjala kaŝ nėtk, hdnŝ je pola Sabolez. Dŝėło dŝeŝhe jej
wot rułow kaŝ by hrała nėtk, hdnŝ bė ŝama hoŝpoŝa. Teŝ
cŝeledŝ ŝhwaleŝhe ŝebi, ŝo ma lėpŝchu jėdŝ a to w prawym
cŝaŝu a ŝo w zŝlym domje njeŝlyŝiŝch hroŝneho ŝłowa. Bė
jaťo by t tymi dŝecŝimi do kőŝdeje wutrobny radoŝcŝiwoŝcŝ ŝa-
cŝahnyła.

Hólczatny pať ŝebi tola radŝcho pola dŝėda hrałkaŝhtej,
tam mējeŝhtaj ŝwój kucŝik ŝamej ŝaŝo pŝchi pjezn a dŝėd
bė kłanłomaj t deŝcŝicŝłow iŝtwicŝku pŝchihotowať. Pŝchikryta
bė wona t cŝėntimi kőŝcŝowymy prucŝikami. Tam mējeŝhtej
teŝ ŝwój kaŝcŝicŝik t lapłami, tam wobłekaŝhtej, ŝłėkaŝhtej, pŝ-
ŝheŝhtej ŝwojej kłanzy a hrajeŝhtej, ŝo je jena kłora a ŝo je
jena pŝhiŝkła ju wopntacŝ a ŝo je jej wiŝelateho ŝobu pŝchi-
njeŝkła. Mały Daniŝkto dŝrbjeŝhe knjeŝa doktora hracŝ. Sa
tutón waŝny nadawł ŝwjaŝaŝhtaj jemu wulke rubiŝcŝo wo-
łoko — to bė jeho płaŝcŝ; — w ruzny mējeŝhe kijeŝk. Wón
dŝrbjeŝhe ŝo kłoru praŝhecŝ, hacŝ ju hdnŝe kała a ŝhto ju
boli. Wón teŝ ŝwėru wiŝitłko woŝpjetowaŝhe, ŝhtoŝ jemu
hólczŝny pŝhiŝheptowaŝhtej; wón wiŝať mőŝeŝhe ŝa to ŝa
kłoru kłanku ŝjėŝcŝ, ŝhtoŝ wona njemőŝeŝhe kłoroŝcŝe dla
jėŝcŝ. Ach, bėchu to kłagne dny!

(Poŝracŝowanie iŝcŝėhuje.)

ŝyrŝej a ŝtat.

Se Spaniŝteje. ŝhtoŝ ŝmny teŝ tu hiŝo wuprajili, wobtru-
cŝeja nami bóle a bóle podėndŝenja, kotreŝ ŝo w ŝhpaniŝtej ŝta-
waja, mjenujŝy, ŝo to, ŝhtoŝ ŝo tam ŝta a ŝtawa, njeje jednorje
roŝkādŝowanie ŝtata a ŝhrłwje, kotreŝ mējeŝhe pŝchinėŝ a teŝ
wiŝhudŝe tam hiŝcŝe pŝchinėŝ, hdnŝeŝ njeje, ale ŝo teŝ tam t wje-
cŝoru — runje kaŝ t ranju w Ruŝkej — ŝkutłuje Antiŝhryŝt
ŝam. Kőŝdny, kiŝ do ŝhpaniŝteje pŝchinėŝe, to ŝam wiđŝi. Wón
nadeńdŝe tam teŝ ŝamŝnych pomoznikłow, kotrychŝ Antiŝhryŝt w
Ruŝkej ma: bolschewiŝtow. Kłaha by ŝo teŝ Antiŝhryŝt, kiŝ ma
doŝcŝ lėŝnoŝcŝe, wiŝdacŝ mohł a dŝyť, tutu ŝkładnoŝcŝ wuŝicŝ, ko-
truŝ jemu w ŝhpaniŝtej ŝyrŝej a ŝtat poŝticŝiŝhtej. — A drubdŝe
to njeje hinať, woŝebje teŝ niŝ w Nėmŝkej, w ŝaŝkej! — Wiŝhu-
dŝom w ŝhpaniŝtej nadeńdŝeŝ mjenujŝy nėtkole bolschewiŝtiŝku
literaturu: knihi, cŝaŝopisŝy, nowiny, broŝchury atd. Tutu cŝe-
dŝa tam je wiŝhej mozu ŝameŝtnicŝ a roŝŝhėrjecŝ. S tym pať
hroŝy wulki ŝtrach wobėmaj: ŝtatej a ŝyrŝwi. A ŝtat ŝo roŝkādŝ-

nje doŝcŝ njewobara pŝhecŝiwo tutyni powroćŝazyŝny mőzani, kaŝ
katolŝka ŝyrŝej jemu wumjetuje.

S Ruŝteje. Ruŝka je ŝo, kaŝ hiŝo ŝnate, roŝkādŝila ŝa druhi
„ŝlėtny plan“, t. r. ŝa dalŝhe 5 lėť, kotreŝ dŝrbja wėnowane
bycŝ ŝa pŝchewroćenje a pŝchetworjenje zŝleho ŝiwjenja, hoŝpo-
daŝkeho kaŝ poliŝiŝkeho, ŝtatneho kaŝ ŝwójbneho. Pŝhed 5 lė-
tami wiŝať rėłafhe, ŝo ŝa to tute prėnje 5 lėť doŝahaja. Ale
tomu tať njebė. Ruŝke dŝėlacŝerŝke ŝjednocŝėniŝtwo je nėtk wiŝch-
noŝcŝi woŝjewilo, ŝo je ŝwólńile, teŝ ŝa tutón druhi „ŝlėtny
plan“ wojowacŝ, ale wono teŝ tu nadŝiju wupraji, ŝo ŝo wiŝch-
noŝcŝ a kłommuniŝtiŝka partaja napinatej, ŝiwjenje ruŝkeho dŝėla-
cŝerŝtwa polóŝicŝ. Dŝėlacŝerŝo pŝheja ŝebi pŝheďe wiŝcŝem po-
lėpŝene a wolóŝene ŝaŝtaranje t ŝyrobu. — S tym je naiŝjaw-
niŝcho wuprajene, ŝo je pŝchi wiŝcŝem wuŝhwalołowanju nėteŝiŝheje
a pŝchichodneje Ruŝteje w Ruŝkej hubjenje, ŝo je tam nuŝa a tra-
danje, hoŝpodaŝke wobŝtejnoŝcŝe, kotreŝ ŝo runaja jara tym, ko-
treŝ mējachny tu pola naŝ we wóŝnje a po wóŝnje. A mőz-
narjo a wjedniŝy a knjeŝaza partaja — to wiŝcho je tam njeŝhe-
ŝcŝiŝaniŝke, bjeŝbőŝne. — A pŝhezo hiŝcŝe tute a druhe naŝho-
njenja njedoŝahaja ŝa to, ŝo by pola naŝ ipóŝnacŝe doŝywało,
ŝo nam polėpŝenje a poŝtup, trajaze wumóŝenje njepŝchindŝe,
kłiba ŝo my ŝo we wėrje t Bohu wobrocŝimy, ŝo my njeŝ nami
twarimny ŝhryŝtuŝowu ŝyrŝej a to we wutrobach a domach, we
woŝbadach a w kłaju a ludu powiŝitłownje. Do teho pať kłuiŝa,
ŝo kőŝdny, kiŝ ŝheŝcŝiŝan rėłaf, wuŝiwa ŝwoje prawa a cŝini ŝwoje
pŝhiŝkłuiŝnoŝcŝe, kotreŝ ma jaťo ŝheŝcŝiŝan we ŝwojim ŝiwje-
nju, we ŝiwjenju ŝwójby a woŝady a luda. A do toho kłuiŝa
teŝ ŝaŝo woboje, to, ŝo wiŝcho cŝini, ŝhtoŝ matej wutroba a ert
cŝinić, a to, ŝo wiŝcho cŝini, ŝhtoŝ matej ruŝa a hewať zŝly cŝło-
wjeť je wiŝhej mozu a ŝwojim ŝamoŝenjom cŝinić ŝa ŝnjeŝa
ŝhryŝtuŝa, ŝa jeho ŝyrŝej, jeho woŝadu a ŝa ŝyrŝwine a wo-
ŝadŝine ŝiwjenje a wobŝtacŝe.

Wiŝelate t bliŝta a đaloťa.

S Barta je pŝhicŝahnyť, ŝwjedŝėniŝy witany, knjes ŝarať
Gerhard Reńcŝ t mandŝelŝkej wutoru, 26. haprleje, a bu nje-
dŝelu Rogate ŝwiatocŝnje ŝapołanny. My pŝhejemny nowe-
mu Bartŝemu ŝararjej Boŝe bohate ŝohnowanie ŝa ŝaŝtojn-
ŝtwo a woŝadu, ŝa dom a ŝwójbu. — Naŝch njedŝelniť a wo-
ŝadniť „Pomhaj Bóh“ tola zŝle wėŝcŝe hiŝcŝe drobniŝheje
roŝprawny doŝtanje.

Liŝtowanie:

B. w H. ja Eswjatk. —

Do woŝadow: Dny a dny pŝchinėŝe napraŝchowanie, cŝe-
hodla „Pomhaj Bóh“ njeje podaťo roŝprawu w tym a tam-
nym, ŝhtoŝ bė we woŝadŝe noweho a naŝpomnjenja hódneho,
abo cŝehodla ŝapołŝŝenu roŝprawu. Tute napraŝchowanja ŝu
njech napominanje na wiŝcŝech, kłiŝŝ bychu t teje abo tamneje
pŝhicŝiŝny mėli roŝprawjecŝ. W podawłach w naŝchich woŝa-
dach ŝaŝteje a Pruŝteje njeroŝprawja naŝch njedŝelniť, pŝhe-
łóŝujo roŝprawny t nėmŝkich nowin abo wuŝiwajo roŝprawny ŝe
Es. N. „Pomhaj Bóh“ dŝe bóle a bóle bycŝ „woŝadniť“ na-
ŝchich woŝadow a dŝe tohodla jaťo tajki waŝenny bycŝ a dŝe
pŝhedewiŝcŝem, ŝo bychu jeho cŝitarjo a jeho cŝitarŝki tať waŝe-
ni byli, ŝo ŝo ŝa nich roŝprawa poda. W tutym ŝmyŝlenju do
dalŝheho ŝwėrneho dŝėła ŝa naboŝnoŝcŝ a Eserbŝtwo naŝchich
woŝadow, ŝa naboŝinu a Eserbŝtwo doŝyła! Redaktor.

Samolŝwity redaktor ŝarať Wyrŝacŝ w Noŝacŝizach. — Cŝiŝcŝe a naŝkād
ŝmolerjeŝ kniŝlicŝiŝhejėnne a kniŝatnje, ŝap. dr. t wołm. ruł. w Budyŝchinje.
Wuŝadŝa kőŝdu ŝobotu a płaćŝi ŝkłwórcŝłėnne 108 pjenjeťow.